

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 30C/335/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313227225
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina L'achová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2014:2313227225.4

Rozhodnutie

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou L'achovou v právnej veci navrhovateľky: Q. Č., G.. I., X. P. XXXX, zast.: Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., so sídlom Štúrova 42, Šaľa, proti odporcovi: T. Č., X. P. XXX, zast. advokátom: JUDr. Denis Glajch, so sídlom Bernolákova 2476/34, Topoľčany, o určenie výživného pre manželku, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa na základe skutočností uvedených v návrhu zo dňa 17.10.2013 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť platiť na jej výživu manželky sumu 300,- eur mesačne od podania návrhu. Podaním zo dňa 7.2.2014 zobrala navrhovateľka svoj návrh v časti o zaplatenie výživného v sume 250,- eur mesačne počnúc od 17.10.2013 do zániku manželstva späť, preto súd uznesením č. k. 30C/335/2013-112 zo dňa 7.3.2014 konanie v tejto časti aj so súhlasom odporcu zastavil. Predmetom konania tak zostala požiadavka navrhovateľky na výživné v sume 50,- eur mesačne od 17.10.2013 do 31.1.2014.

Odporca s návrhom nesúhlasil.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, s vyjadrením odporcu, výsluchom navrhovateľky a odporcu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ako i s obsahom celého spisu, s obsahom spisu tunajšieho súdu spisová značka 13P/375/2012, a zistil nasledovný skutkový stav:

Z obsahu spisu tunajšieho súdu spisová značka 13P/375/2012 súd zistil, že odporca si podal dňa 28.11.2012 návrh na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej P. a k maloletemu J. na čas po rozvode. Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. 13P/375/2012-237 zo dňa 15.5.2014 tak, že súd manželstvo rozviedol, maloleté deti zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke (navrhovateľka), určil, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, otcovi (odporca) uložil povinnosť s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku platiť na výživu maloletej P. sumu 140,- eur mesačne a na výživu maloleteho J. sumu 110,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, upravil styk otca (odporca) s maloletými deťmi. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.6.2014.

Zo zhodných tvrdení navrhovateľky a odporcu súd zistil, že v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu bola uzavretá rodičovská dohoda tak, že maloleté deti boli

zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky a odporca sa zaviazal prispievať od 1.12.2012 na výživu maloletej P. sumou 140,- eur mesačne a na maloletého J. sumou 110,- eur mesačne k rukám navrhovateľky s tým, že zročné výživné za obdobie od 1.12.2012 do 9.1.2014 vo výške 1.365,- eur na maloletú P. a vo výške 975,- eur na maloletého J. bude odporca splácať v splátkach (65,- eur mesačne) spolu s bežným výživným (250+65 = 315,- eur).

Navrhovateľka v konaní uviedla, že manželstvo s odporcom uzavrela dňa 15.12.2001, z ktorého pochádzajú dve maloleté deti, nadobudli rodinný dom na hypotekárny úver a dňa 27.11.2012 podal manžel návrh o rozvod manželstva a dobrovoľne sa rozhodol opustiť spoločnú domácnosť pre známosť s inou ženou, ku ktorej sa odsťahoval a prestal platiť všetky povinné platby a splátky, ktoré im počas manželstva a prevažne vinou manžela vznikli. Navrhovateľka a odporca žijú oddelene od septembra 2012 (v podaní zo dňa 7.2.2014 uvádza dátum 3.11.2012), kedy sa navrhovateľka s oboma maloletými deťmi odsťahovala k svojej matke do domu, je zamestnaná ako predavačka a jej priemerný mesačný príjem dosahuje 420,- eur mesačne, poberá rodinné prídavky na dve deti v sume 46,20 eur mesačne, pričom odporca prispieva platením výživného na deti v sume 60,- eur. Navrhovateľka uviedla, že predtým ako opustila spoločnú domácnosť, sa s odporcom hádali, na účte nemali nič, mali exekúcie, od júna 2011 nemali v dome plyn, kúrili prostredníctvom krbovej kachle a elektrických ohrievačov, keď drevo zabezpečil odporca, mali však prázdnu chladničku, nemala čo dať jesť deťom a jej matka im nakúpila. S odporcom nemali neskôr záujem na riešení finančnej situácie v spoločnej domácnosti, a keď mala finančné problémy matka navrhovateľky, tieto boli pre navrhovateľku dôležitejšie, a preto sa rozhodla pomôcť matke. Tiež uviedla, že odporca si zobral rôzne pôžičky od bánk, nebankoviek za účelom kúpy auta či preúverovania iných úverov, o ktorých mala vedomosť. Navrhovateľka nemá okrem maloletých detí pochádzajúcich z manželstva iné vyživovacie povinnosti. Navrhovateľka je zdravá, pracuje na zmeny mimo miesta bydliska, stará sa o maloleté deti a nemá možnosť zvýšiť si životnú úroveň. Uviedla, že odporca deti podporuje len minimálne a ju ako manželku absolútne ignoruje. Výdavky navrhovateľky predstavuje suma 45,- eur, ktorou prispieva svojej matke na bývanie, cestovné do práce 40,- eur mesačne, strava v práci 60,- eur mesačne (3,- eurá na deň), strava mimo práce a ďalšie nepredvídané výdavky. Taktiež má výdavky na oblečenie, ktoré vynakladá priebežne podľa svojich možností.

Odporca v konaní uviedol, že s podaným návrhom nesúhlasí, keďže tvrdenia navrhovateľky sa nezakladajú na pravde. Poukázal, že počas spoločného života všetky potreby pre domácnosť, splátky hypotekárneho úveru, ako aj starostlivosť o maloleté deti boli realizované v jeho réžii. Tvrdil, že zo spoločnej domácnosti sa odsťahovala navrhovateľka, o čom ho vopred neinformovala, a to z dôvodu, že matka navrhovateľky nevládala hradiť náklady na nehnuteľnosť, v ktorej býva. Pripustil, že si novú partnerku našiel, avšak až po tom ako navrhovateľka spoločnú domácnosť opustila, pričom namietal, že by jeho súčasná priateľka žila s ním v spoločnej domácnosti. Jeho momentálny príjem nepostačuje na to, aby mohol platiť výživné na manželku. Výživné manželke nie je ochotný platiť ani preto, že po opustení spoločnej domácnosti navrhovateľkou sa ani navrhovateľka nestarala o neho ako sa o ňu nestaral ani on. Uviedol tiež, že s navrhovateľkou najskôr žili ako druh a družka v rôznych podnájmoch. Mali to zabehnuté tak, že on pracoval čo najviac a navrhovateľka platila účty s tým, že on jej dal prístup k jeho účtu a mal vedomosť koľko za čo sa platí. Neskôr si zabezpečili bývanie v rodinnom dome, ktorý majú v bezpodielovom spoluvlastníctve, keď istý čas pracovali obaja na zmeny, a teda obaja sa starali o deti, resp. ak mali rovnakú zmenu, starostlivosť o deti zabezpečovali starí rodičia. Aby ušetrili finančné prostriedky, veľa vecí okolo domu odporca robil sám vo vlastnej réžii. Výdavky odporcu predstavuje splátka hypotekárneho úveru v sume 140,- eur mesačne, splátka pôžičky v sume 33,- eur mesačne, poplatky za elektrinu v sume 100,- eur mesačne, za internet v sume 38,75 eur mesačne, za telefón v sume 33,- eur, za domácnosť 50,- eur mesačne, za stravu 120,- eur mesačne. Odporca platil v decembri 2013 a januári 2014 za vodu po 5,- eur. Uviedol, že má výdavky na hypotekárny úver v sume 148,- eur mesačne, kde je však dlh. Navrhovateľke na maloleté deti prispieval. Odporca pracuje P. U. P. U. s príjmom priemerne mesačne v čistom cca 950,25 eur. V súčasnosti žije odporca sám v spoločnom dome, hospodári sám, hypotekárny úver však nespláca od novembra 2013, pretože na to nemá finančné prostriedky a t. č. čaká na oznámenie banky ako sa bude vec riešiť, či to pôjde do exekúcie. Ak by o nehnuteľnosť prišiel, zostal by na ulici. Odporca je zdravý, nemá okrem maloletých detí pochádzajúcich z manželstva iné vyživovacie povinnosti.

Z Potvrdenia o príjme zamestnávateľa navrhovateľky - W. U. P..C..U., súd zistil, že jej čistý príjem v mesiaci december 2013 bol 465,08 eur, keď navrhovateľka svoj príjem za rok 2013 iným spôsobom nezdokladovala.

Z Potvrdenia o príjme zamestnávateľa odporcu - P. U. zo dňa 1.12.2011 súd zistil, že nástupná mesačná mzda odporcu od 1.12.2011 predstavuje sumu 816,- eur, zo mzdového listu odporcu za rok 2013 súd zistil, že priemerný čistý mesačný príjem odporcu dosahuje 950,25 eur.

Podľa ust. § 71 ods. 1 Zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Rodinné právo je založené na princípe solidarity manželských vzťahov, ktoré sa transformuje do ustanovení o rovnakej životnej úrovni manželov počas trvania manželstva. Požiadavka, aby manželia mali rovnakú životnú úroveň, je odôvodnená okrem princípu solidarity aj rovnakým postavením v právach a povinnostiach vyplývajúcich z manželského zväzku. Aktívna legitímácia na podanie návrhu na určenie manželského výživného vzniká, ak životná úroveň manžela je nižšia, než životná úroveň druhého manžela, resp. ak mu druhý manžel neprispieva na výživu tak, aby životná úroveň bola zásadne rovnaká. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti medzi manželmi je súd povinný zisťovať, či a z akého dôvodu niektorý z manželov neplní svoju vyživovaciu povinnosť, aké sú osobné, rodinné a majetkové pomery manželov, aké sú odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Tieto odôvodnené potreby závisia od spôsobu života v závislosti od objektívnych podmienok (nie na subjektívnych faktoroch), na pracovnom zaradení a na nárokoch, ktoré sú kladené na zdravotnom stave a pod. Hľadiskom, ktorým je princíp rovnakej životnej úrovne modifikovaný, je to, či sa obaja manželia pričiňujú o získanie zdrojov pre pokrytie rodinného rozpočtu podľa svojich schopností a možností. Nestačí teda len zistiť výšku príjmov oprávneného a povinného, ale aj konkrétnu mieru ich potrieb danú povahou práce, spôsobom života, zdravotným stavom manželov a pod. Zároveň je súd povinný zaoberať sa otázkou starostlivosti o domácnosť a otázkou osobnej starostlivosti o deti. Rozsah vyživovacej povinnosti medzi manželmi predpokladá komplexné zhodnotenie situácie manželov. Tiež je potrebné prihliadnuť k záväzkom každého z manželov a či tieto záväzky boli urobené v záujme oboch manželov alebo či z nich majú prospech. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na judikatúru, v zmysle ktorej zásada rovnakej životnej úrovne neznamena mechanickú rovnosť medzi manželmi, ktorú by bolo možné vyvodzovať len z ich príjmov. Bez ohľadu na naplnenie zákonných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti, súd nemôže priznať výživné v prípade zisteného rozporu s dobrými mravmi. Nepochybná odôvodnenosť predmetného kritéria je daná prioritným predmetom úpravy rodinného práva, ktorým sú osobné vzťahy medzi subjektmi rodinného práva, na ktoré sa vyživovacie vzťahy viažu, pričom ich narušenie z relevantných dôvodov zákon sankcionuje, teda právo oprávneného na výživné od povinného musí byť v súlade s dobrými mravmi. Uvedené nevyplýva na zánik vyživovacej povinnosti, tá trvá naďalej, avšak pre prekážku rozporu s dobrými mravmi súd nemôže výživné priznať a na prípady rozporu s dobrými mravmi prihliada z úradnej povinnosti podľa okolností prípadu.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľka sa po čiastočnom zastavení konania domáhala určenia výživného ako manželka od odporcu vo výške 50,- eur mesačne od podania návrhu

do 31.1.2014 z dôvodu, že s odporcom nežijú v spoločnej domácnosti od septembra 2013. Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 15.12.2001, ktoré manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu rozsudkom č. k. 13P/375/2012-237 zo dňa 15.5.2014 s tým, že rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.6.2014. Z manželstva účastníkov pochádzajú dve maloleté deti, a to maloletá P., B.. XX.X.XXXX a maloletý J., narodený XX.XX.XXXX. V prejednávanej veci bolo ďalej zistené, že navrhovateľka je zamestnaná ako predavačka v W. s čistým mesačným príjmom cca 460,- eur, poberá rodinné prídavky na dve deti vo výške 47,- eur mesačne. Navrhovateľka žije s oboma maloletými deťmi u svojej matky, s ktorou sa spoločne podieľa na nákladoch na bývanie a domácnosť. Odporca je zamestnaný P. U. P. U. s priemerným čistým mesačným príjmom za rok 2013 v sume 950,25 eur. Odporca žije sám. Navrhovateľka i odporca majú dve vyživovacie povinnosti k maloletej P. a maloletemu J..

Vzhľadom na výsledky dokazovania mal súd v predmetnej právnej veci preukázané, že návrh nebol podaný dôvodne. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení by mala byť životná úroveň manželov zásadne rovnaká, pričom je potrebné pri určení výživného prihliadnuť na schopnosti, možnosti a majetkové pomery výživou povinného manžela a súlad s dobrými mravmi. Pri svojich úvahách, v rámci ktorých hodnotil súd dôvodnosť návrhu, vychádzal súd zo skutočností, že navrhovateľka je zdravá, zamestnaná, zabezpečuje starostlivosť o dve maloleté deti, dosahuje príjem cca 460,- eur mesačne v čistom, poberá prídavky na dve deti v sume 47,- eur mesačne a výživné na deti 60 mesačne, t. j. spolu má príjem cca 567,- eur mesačne. Odporca je zdravý, zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom v roku 2013 v sume 950,25 eur, navrhovateľke prispieval sumou 60,- eur mesačne na maloleté deti, platil splátky hypotekárneho úveru, splátku pôžičky a ostatné výdavky súvisiace so spoločnou domácnosťou účastníkov konania, na ktorých výdavkoch sa podieľal predovšetkým odporca ako ten z manželov, ktorý dosahoval vyšší príjem. Po opustení spoločnej domácnosti navrhovateľkou, zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloleté deti navrhovateľka. Účastníci konania uzavreli rodičovskú dohodu ohľadne výkonu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu, v zmysle ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky a odporca sa zaviazal platiť od 1.12.2012 na výživu maloletej P. sumou 140,- eur mesačne a na maloleteho J. sumou 110,- eur mesačne k rukám navrhovateľky s tým, že zročné výživné za obdobie od 1.12.2012 do 9.1.2014 vo výške 1.365,- eur na maloletú P. a vo výške 975,- eur na maloleteho J. bude odporca splácať v splátkach (65,- eur mesačne) spolu s bežným výživným (250+65 = 315,- eur). Súd v prejednávanej veci zohľadnil aj tú skutočnosť, že účastníci konania sa dohodli, že spoločné finančné problémy nemajú záujem ďalej riešiť a svoje životy si usporiadali tak, že navrhovateľka odišla s maloletými deťmi k svojej matke a odporca zostal v spoločnej nehnuteľnosti sám, a to v septembri 2012, tak ako to uviedla navrhovateľka pôvodne v návrhu, i keď svoje podanie v priebehu konania v tomto smere upresnila na november 2012, toto nepreukázala. Súd má za to, že za obdobie od opustenia spoločnej domácnosti navrhovateľkou do podania návrhu, sa životná úroveň navrhovateľky nijako nezmenila. Navrhovateľka žila s maloletými deťmi u svojej matky a odporca sám, spoločnú domácnosť netvorili, ani jeden z účastníkov sa o druhého nezaujímal, a nemal ani záujem podieľať sa na vytváraní zdravého rodinného prostredia. Takýto stav súd rešpektoval ako dohodu účastníkov konania. Bez povšimnutia nemôže zostať ani skutočnosť, že na úhradách za spoločné záväzky sa podieľal predovšetkým odporca, pričom v konaní nebolo preukázané, že by o týchto záväzkoch navrhovateľka nemala vedomosť, naopak účastníci konania sa v dôsledku vlastného hospodárenia dostali do finančnej krízy, ktorá napokon vyústila i do odchodu navrhovateľky zo spoločnej domácnosti, keď navrhovateľka uprednostnila riešenie finančných problémov jej matky pred riešením problémov s odporcom. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd návrh považoval za neopodstatnený, keď zistil, že schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu neodôvodňujú, aby platil navrhovateľke manželské výživné, nakoľko príjem účastníkov je takmer rovnaký (po zohľadnení výdavkov odporcu na spoločné záväzky z manželstva a výživného na deti vrátane zročného výživného), obaja majú dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom pochádzajúcim z ich manželstva, pričom priznanie výživného by bolo aj v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na to, že účastníci konania sa vzájomne o seba nezaujímal po opustení spoločnej domácnosti navrhovateľkou. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, že návrh v celom rozsahu zamietol považujúc ho za neopodstatnený.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., avšak plne úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si nárok na ich náhradu výslovne neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.